

Colecția BIBLIOTECA POLIROM este coordonată
de Bogdan-Alexandru Stănescu.

David Lodge, *Ginger, You're Barmy*

Copyright © David Lodge 1962, 1982

All rights reserved

© 2004, 2013 by Editura POLIROM, pentru traducerea în
limba română

Accastă carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506

București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1,

sector 4, 040031, O.P. 53, C.P. 15-728

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

LODGE, DAVID

Răcane, nu ți-e bine! / David Lodge; trad. și note de Mihnea Gafița. – Iași: Polirom, 2013

ISBN print: 978-973-46-3695-2

ISBN ePub: 978-973-46-4076-8

ISBN PDF: 978-973-46-4077-5

I. Gafița, Mihnea (trad.)

821.111-31=135.1

Printed in ROMANIA

DAVID LODGE

Răcane, nu ți-e bine!

Traducere din limba engleză
și note de Mihnea Gafița

POLIROM
2013

Mă refeream la permisia de trei zile pe care urma s-o primim la capătul instrucției de bază și pe care o așteptam cu o nerăbdare greu de pus în cuvinte. Booth-Henderson mi s-a părut oarecum luat pe nepregătite de întrebarea mea.

— Da, cred că așa se procedează. Și care-i problema?

— Păăăi, cred că nu e just, domnule. Asta înseamnă să plecăm de acasă duminică dimineața. Înseamnă că permisia se reduce la patruș'opt de ore.

Înainte să-mi dea vreun răspuns, a făcut o pauză de rău augur.

— Uite, Browne, a zis în cele din urmă, trebuie să-ți spun că nu tratezi deloc problema asta așa cum se cuvine. Sper să fi de acord cu mine că pierderea celor câteva ceasuri de permisie este un sacrificiu mărunț față de cinstea de a deveni ofițer.

Eu am rămas fără replică, drept care Booth-Henderson, neștiind nici el ce altceva să-mi spună, mi-a dat liber. Pe coridor, în fața ușii, mă aștepta Mike, care avusese discuția respectivă mai devreme.

— Ei, ia zi, cum te-ai descurcat cu Dătătorul de Speranțe al Armatei engleze?

— Mă tem că destul de prost. L-am întrebat cum e cu permisia scurtată, dar nu cred că a priceput care era problema.

— E-un dobitoc. Eu abia am reușit să mă țin să nu rîd, a zis Mike.

Am pornit împreună spre barăci, ca să ne luăm ustensilele de mîncat pentru ceai. Afară cădea o burniță fină și deasă, iar pe alei se făcuse deja un noroi alunecos. Grupuri compacte de soldați obosiți se țirau prin ploaie, ca niște umbre, în direcția sălii de mese.

— Jon, tu chiar vrei să te faci ofițer? m-a întrebat Mike.

— Mă tem că nu.

— Nici eu. De cînd m-au făcut P.O., am tot timpul senzația imposturii. Detest armata – disciplina, snobismul, ideea de a face orbește tot ce ți se spune și de a nu pune întrebări. Restul – nu-mi fac probleme pentru *mine*, dar unii dintre băieții ceilalți... Și nu de

bulumacii ăia solizi vorbesc – ei se simt ca acasă; e vorba de ăia mai săraci cu duhul, de cei căsătoriți, de cei nervoși, de cei ca Percy – au niște mutre atât de nenorocite, că parcă nici nu-și dau seama de la ce li se trage. Mi se pare foarte nedrept. Și am sentimentul că, dacă mă fac ofițer, iau și eu parte la nedreptatea asta. Nu știu dacă mă-nțelegi.

— Te-nțeleg. Și eu mă simt exact la fel.

— Ar trebui să ne prefacem că sîntem ca dobitocul de Booth-Henderson. Ar trebui să adoptăm o gamă de atitudini cu totul diferite: gradele inferioare sînt niște animale, numai ofițerii sînt niște domni; gradele inferioare sînt niște jechoși, numai ofițerii au ordonante; gradele inferioare nu pot să bea decît bere la sala de mese, ca să nu se îmbete, ofițerii pot să se-mbete ca porcii cu whisky; gradele inferioare sînt dotate cu căciulițe la Corpul de Gardă, în schimb ofițerii sînt mîndri că le rezervă Madam Marie o formă exclusivă de sifilis.

M-a umflat risul. Mike pretindea – nu știu de unde scoatea aceste bancuri – că Madam Marie era matroana unei agenții selecte de închiriat fete ofițerilor veniți în permisie la Londra și povestea că un tînăr ofițer de Intendență, un cunoscut de-al lui, telefonase la stabilimentul respectiv, de unde o voce șocată îi tăiasse avîntul: „Noi nu aprovizionăm decît regimentele cele mai *bune*”.

— Ai dreptate, soldat.

— Să știi că eu m-am hotărît să-mi retrag cererea de avansare în grad. Tu ce faci?

— Păăai, parcă-i cam prea...

Am tot învîrtit-o pe toate fețele în timp ce ne apropiam de baracă. Scrupulele altruiste ale lui Mike pe mine mă lăsau rece. În ceea ce mă privea, problema se punea cam așa: îmi doream eu suficient de tare gradul și funcția, încît să-mi asum riscul – deloc de neglijat – de a nu reuși să le obțin? În fața barăcii, ne-a ieșit în cale Fallowfield.

— Ei? ne-a luat el repede.

— Ei? i-a întors-o Mike.

— Cum v-ați descurcat?

— Nu prea ne-am descurcat. Eu i-am tras căciula peste ochi și i-am tras câteva în cap cu un retevei, a zis Mike, cu o figură serioasă. Dar tu, Jon?

— Nu, eu i-am spus atît: să nu-și mai stoarcă coșurile.

Fallowfield ne-a întors spatele, ridicînd nervos din umeri.

— Inspecție – tot cazarmamentul – mîine, ne-a strigat el mai mult în silă.

— Știm, i-a strigat și Mike, deși nu știam. Ce mare plăcere or fi găsiînd unii ca Fallowfield să comunice veștile proaste? a bombănit el apoi pentru sine.

În timp ce ne tîram picioarele spre sala de mese, mi-am dat seama că, dacă Mike își retrăgea cererea de înaintare în grad, iar eu nu, ar fi urmat să ne despărțim.

— M-am hotărît, Mike, i-am spus. Îmi retrag și eu cererea. Cum se face chestia asta?

După ce ni se băgase bine și insistent în cap că era puțin probabil să obținem vreodată gradul și funcția, am descoperit – tipică perversitate pentru Armată – că ne era aproape imposibil să ne retragem cererile. Am fost obligați mai întîi, fără nici o tragere de inimă, să ne ducem la caporalul Baker.

— Am băgat spaima-n voi, este? a zis el batjocoritor. Credeam că ai mai multă vînă-n tine, Brady.

— Nu-i vorba de vînă-aici, a răspuns Mike, înroșindu-se. Nu vrem să ne facem ofițeri, atîta tot. Cum facem treaba asta?

— Trebuie să mergeți la locotenentul Henderson, a zis caporalul Baker, care într-adîns îi ciuntea mereu numele lui Booth-Henderson.

— Atunci ne aranjați și nouă o întrevvedere cu el? am întrebat eu.

Și-a întors capul foarte încet către mine, cu o grimasă de mirare exagerată.

— Al dracului tupeu mai ai, soldat. Eu am lucruri mai importante de făcut decît să mă-nvîrt de colo-colo să aranjez întrevvederi pentru de-ăștia ca tine. Și încă ceva: pentru tine, sînt „dom' caporal”.

— Mă scuzați, dom' caporal, am balmăjit eu.

Atita îmi înghițisem mîndria pînă atunci, că o gură în plus nu mai avea nici o importanță. Oricum, caporalul Baker n-a mișcat nici un deget ca să ne ajute. Cînd l-am prins pe Booth-Henderson, după cîteva zile, a făcut o figură îngrijorată.

— Vă sfătuiesc să nu faceți gesturi pripite, ne-a spus el. Mai gîndiți-vă.

— Ne-am gîndit foarte bine și sîntem foarte hotărîți, domnule, am zis eu.

— Bine, o să văd ce pot face. Și s-a întors și a plecat.

Cîteva zile mai tîrziu, figuram și noi, alături de toți ceilalți P.O., în Ordinul de Zi pe Companie, pentru interviul cu Comandantul. L-am întrebat pe caporalul Baker ce să facem.

— Ce, nu știți să citiți?

— Ba da, dom' caporal.

— Da, și? Ce scrie?

— Scrie că trebuie să defilăm prin fața biroului Comandantului vineri după-masă, înainte de interviu.

— Așa, păi atunci puneți mîna și defilați, ce mama dracului! Ce vreți mai clar de-atita?

— Dar v-am spus săptămîna trecută că noi nu vrem să mai fim P.O., i-am explicat eu cu duhul blîndeții.

— Ați vorbit cu locotenentul Henderson?

— Am vorbit.

— Și ce v-a spus?

— A spus că o să vadă ce poate face.

— Ei, mie nu mi-a spus nimic și, dacă vreți să știți, pe mine mă doare-n cot. Duceți-vă și spovediți-vă la Comandant.

Brusc, mi-a trecut prin minte explicația pentru felul curios de evaziv în care au tratat problema și caporalul Baker, și sublocotenentul Booth-Henderson: din punctul lor de vedere, nu dădea bine ca doi P.O. din subordinea lor să-și retragă simultan cererile. Mulți sînt chemați, dar puțini sînt aleși – aceasta era atitudinea oficială față de gradul de ofițer. Prea multe întrebări stînjenoare s-ar fi pus, dacă se

dovedea că unora nu le păsa de chemare. Și Baker, și Booth-Henderson sperau, probabil, că nu am fi avut curajul să-l înștiințăm direct pe Comandantul unității de hotărîrea noastră. Aici însă greșeau. Nici Mike, nici eu nu făcuserăm destulă armată, cît să căpătăm acel respect dublat de teamă, care trece drept atitudinea firească față de un Comandant de Unitate.

Încăpățînarea noastră îi făcea mare plăcere lui Percy, căruia, nu demult, îi fusese anulată calitatea de P.O., la recomandarea caporalului Baker. Ba chiar, la un moment dat, am crezut că urma să fie lăsat la vatră cu totul. Nici măcar n-ar fi fost o noutate. Un soldat cu deficiențe mintale, de la Compania B, care fusese totuși recrutat – nu se știa cum și de ce –, a fost lăsat la vatră după numai cîteva săptămîni. Mike și cu mine l-am văzut, într-o după-amiază, cum se bălăbănea pe drumul către poarta unității, îmbrăcat în haine civile și tirînd după el o valiză.

— Permisie pe motive personale? l-am întrebat eu.

— Năăă. M-au lăsa' la vatră. Gata cu armata, 'n pizda mă-sii.

Am avut destul tact amîndoi și ne-am abținut să-l descoasem despre motivul lăsării la vatră, deși mă întreb dacă măcar el însuși înțelegea de ce. Mă întreb dacă pricepuse ceva din tot ce i se întîmplase în Armată, în afară de faptul că, timp de două săptămîni care nu se mai terminau, fusese hărțuit, și pus la munci, și batjocorit, și repezit pentru cine știe ce greșeală cumplită, care acum, din fericire, fusese reparată. Ne-am uitat după el cum se îndepărta și l-am invidiat – culmea! – pentru că era slab de minte.

Percy, în schimb, cu toate ciudățeniile și lipsa lui de concentrare, nu era debil mintal. Nu exista nici un motiv pentru care să fi fost lăsat la vatră. După o a doua întrevvedere cu Ofițerul de Cadre, a fost scos de pe lista de P.O., ceea ce s-a văzut clar că l-a dezamăgit atît de mult, încît i-au dat lacrimile. „Ceva legat de familia lui”, mi-a explicat Mike. Drept care,

a fost cu atât mai bucuros să afle că Mike (mai ales el) și cu mine aveam de gând să ne retragem cererile.

Este la fel de adevărat însă că același Percy decăzuse. Avea acum o privire piezișă, hărțuită, care se instalase în ochii lui, în locul celui aer de uimire inocentă de la început. Siciiala venită din partea celorlalți soldați era mult mai blindă acum decât în primele zile, în schimb, el era mult mai sensibil la orișice, izbucnind de multe ori în crize de furie copilărești sau prăbușindu-se în apatii profunde – ceea ce, bineînțeles, nu făcea decât să trezească în ceilalți o dorință de a-l sicii care altminteri poate că ar fi rămas latentă. Nu pot să uit o scenă cu Percy, alb la față și tremurând tot de furie neputincioasă, în timp ce Norman îl ținea de guler, fără nici un efort, la o întinsoare de braț. Uneori, mai intervenea Mike, dar pînă și el era de părere că Percy nu trebuia protejat prea mult și că era cazul să învețe să supraviețuiască și singur. Mai devreme sau mai târziu, tot ar fi luat-o pe drumuri diferite.

Într-o zi, Percy a cedat nervos și a izbucnit în plîns pe platou. Toată dimineața ne frecaserăm în plin soare, încercînd să facem ca la carte întoarcerea din mers, în timp ce caporalul Baker, mai prost dispus ca niciodată, biciuia întregul pluton cu limba lui otrăvită, lăsîndu-și veninul să dospească și să ardă pe sub piele. Ca de obicei, Percy s-a abonat la cele mai multe insulte. Pînă la urmă, a oferit un spectacol de-a dreptul grotesc, în sensul că a reușit să se împiedice cu piciorul drept de cel stîng și s-a trezit direct pe jos. Caporalul Baker și-a tras o palmă răsunătoare peste frunte și a început să înjure în gura mare.

— Futu-ți Cristoșii mă-tii, Higgins! a exclamat el, ca o concluzie. Parc-ai fi o muiere de-alea în uniformă¹ care se fiție prin cazarma asta. Cu picioarele-ncrucisate – așa mărșăluiești!

Tot plutonul a izbucnit în hohote automat. Dar Percy, care s-a ridicat cu mare greutate de pe jos,

1. În original, WRAC: *Women's Royal Army Corps* – Corpul Regal de Armată – Femei.